

खरीप २०१७ मध्ये कापूस व धान पिकावर
किडीच्या प्रादुर्भावामुळे झालेल्या नुकसानीपोटी
बाधित शेतकऱ्यांना मदतीसाठी रक्कम वितरित
करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक :- सीएलएस-२०१७/प्र.क्र.३२०/म-३
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
तारीख: ०८ मे, २०१८

वाचा -

- १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१५/प्र.क्र.४०/म-३,
दिनांक १३.५.२०१५
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१७/प्र.क्र.३२०/म-३,
दिनांक १७.३.२०१८

प्रस्तावना -

सन २०१७ च्या खरीप हंगामामध्ये राज्यात कापूस पिकावर बोंडअळीचा प्रादुर्भाव व धान पिकावर तुडतुडे रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यामुळे कापूस व धान पिकाचे झालेल्या नुकसानीसाठी बाधित शेतकऱ्यांना मदत देण्यासंदर्भात संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत. त्यानुसार शेतकऱ्यांना मदतीचे वाटप करण्यासाठी निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

सन २०१७ मधील हंगामामध्ये कापूस व धान पिकांच्या झालेल्या नुकसानीपोटी संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या दरानुसार बाधित शेतकऱ्यांना मदत वाटप करण्यासाठी या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्टाप्रमाणे एकूण रुपये ३४८४६१.२५ लक्ष (रुपये तीन हजार चारशे चौऱ्यांऐशी कोटी एकसष्ट लक्ष पंचवीस हजार फक्त) इतकी रक्कम ३ समान हप्त्यामध्ये वितरित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. बाधित शेतकऱ्यांना मदतीचे वाटप करताना खालील अटी, शर्तीची पूर्तता करण्याची दक्षता घ्यावी :

१. महसूल विभाग व कृषी विभागाच्या क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांकडून करण्यात आलेल्या संयुक्त पंचनाम्याच्या आधारे कापूस/धान पिकांचे ३३% किंवा त्यापेक्षा जास्त नुकसान झालेल्या प्रकरणी मदत अनुज्ञेय राहिल.
२. मदतीची रक्कम संबंधित बाधितांच्या बँक खात्यात थेट जमा करण्यात यावी. कोणत्याही बाधितांना रोख अथवा निविष्टा स्वरूपात मदत देण्यात येऊ नये.

३. हया मदतीची रक्कम खातेदारांच्या बँक खात्यावर थेट जमा करतांना मदतीच्या रक्कमेमधून कोणत्याही बँकेने कोणत्याही प्रकारची वसुली करू नये.
४. जिल्ह्यांना प्रथम हप्ता वितरित केल्यानंतर, सदर रक्कमेचे वाटप झाल्यानंतर, रक्कम वाटप करण्यात आलेल्या लाभार्थ्यांची यादी त्यांना प्रदान केलेल्या रकमेच्या माहितीसह, जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावी. तसे केल्याचे प्रमाणपत्र व निधीचा विनियोग केल्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्रासह पुढील हप्ताची मागणी शासनाकडे करण्यात यावी. त्यानंतर संबंधित जिल्ह्यांना पुढील हप्त्याची रक्कम वितरित करण्यात यावी.
५. शासनाकडून मदत वाटपासाठी आवश्यक असलेली रक्कम संबंधित जिल्ह्यांना ३ समान हप्त्यांमध्ये दिली जाणार असली तरी शेतकऱ्यांना मात्र मदतीचे वाटप करताना त्यांना अनुज्ञेय असलेली संपूर्ण रक्कम एकाचवेळी प्रदान करावी.
६. बाधित शेतकऱ्यांना वाटप करावयाची मदतीची रक्कम संबंधित शेतकऱ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यामध्ये थेट हस्तांतर पद्धतीने (Direct Benefit Transfer) प्रदान करावी. परंतु एखादया व्यक्तीकडे आधार क्रमांक नसेल तर अशी व्यक्ती लाभापासून वंचित राहू नये म्हणून अन्य पर्यायी व व्यवहार्य ओळखपत्राच्या आधारे (उदा. आधार ओळख नोंदणी पावती, भारत निवडणूक आयोगाने दिलेले मतदान ओळखपत्र, आयकर विभागाने दिलेले स्थायी लेखा क्रमांक (PAN), वाहन चालविण्याचा परवाना, पारपत्र, बँकेची पुस्तिका ई.) खातरजमा करून प्रदान करण्यात यावेत.
७. शासन निर्णय, समक्रमांक, दिनांक १७.३.२०१८ मध्ये नमूद केलेल्या अटी व शर्ती लागू राहतील.

३. या प्रयोजनावर होणारा खर्च मागणी क्रमांक सी-६, प्रधान लेखाशीर्ष - २२४५, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य, ०२, पुर, चक्रीवादळे इत्यादी, (९१) (०५) पीक नुकसानीमुळे शेतकऱ्यांना मदत (२२४५ २४५२) या लेखाशीर्षाखालील सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षी उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०५०८१७१९०२७२१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु.ह.उमराणीकर)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,

२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई ,

३. मा विरोधी पक्ष नेते, विधानसभा/विधान परिषद, विधानभवन, मुंबई,
४. महाराष्ट्र विधानमंडळातील सर्व मा. विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य,
५. महाराष्ट्रातील सर्व मा. लोकसभा/राज्यसभा सदस्य
६. मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
८. अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव (महसूल), मंत्रालय, मुंबई
१०. विभागीय आयुक्त, कोकण/पुणे/औरंगाबाद/नागपूर/अमरावती/नाशिक
११. आयुक्त (कृषी), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१२. सर्व जिल्हाधिकारी,
१३. जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी (सर्व),
१४. वित्तिय सल्लागार तथा सहसचिव, मदत व पुनर्वसन विभाग,
१५. मा.मंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई (रक्कम बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्याच्या विनंतीसह)
१६. मा.राज्यमंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१७. वित्त विभाग (कार्यासन-व्यय-९/अर्थ-६)
१८. कार्यासन क्रमांक म-११/म-७, मदत व पुनर्वसन,
१९. निवड नस्ती (कार्यासन म- ३)

शासन निर्णय, क्रमांक: सीएलएस-२०१७/प्र.क्र.३२०/म-३, दिनांक ०८ मे, २०१८ चे

परिशिष्ट

विभाग	जिल्हा	कापूस पिकाच्या नुकसानी साठी मदतीची रक्कम (रु. लाखात)	धान पिकाच्या नुकसानी साठी मदतीची रक्कम (रु. लाखात)	एकूण मदतीची रक्कम (रु. लाखात)
नागपूर	नागपूर	६८५७.७०	१६७.६३	७०२५.३३
	भंडारा	०.००	६७९२.१४	६७९२.१४
	गोंदिया	०.००	४१५०.६८	४१५०.६८
	वर्धा	१५३७८.८७	०.००	१५३७८.८७
	चंद्रपूर	९४८१.५८	८२२०.५५	१७७०२.१३
	गडचिरोली	४१.०९	३४१२.७१	३४५३.८०
एकूण नागपूर		३१७५९.२४	२२७४३.७१	५४५०२.९५
अमरावती	अमरावती	१८२६०.१०	०.००	१८२६०.१०
	अकोला	१३५५१.७४	०.००	१३५५१.७४
	यवतमाळ	३४९१७.०७	०.००	३४९१७.०७
	बुलडाणा	१३४३४.३६	०.००	१३४३४.३६
	वाशिम	१५४०.५८	०.००	१५४०.५८
एकूण अमरावती		८१७०३.८५	०.००	८१७०३.८५
औरंगाबाद	औरंगाबाद	२९६२५.०९	०.००	२९६२५.०९
	बीड	२५६५८.९३	०.००	२५६५८.९३
	जालना	२७५३७.६९	०.००	२७५३७.६९
	नांदेड	१७६१२.६४	०.००	१७६१२.६४
	लातूर	८६०.०९	०.००	८६०.०९
	परभणी	१५७९७.९२	०.००	१५७९७.९२
	हिंगोली	३६६०.४२	०.००	३६६०.४२
	उस्मानाबाद	१३५१.३	०.००	१३५१.३०
एकूण औरंगाबाद		१२२१०४.०८	०.००	१२२१०४.०८
नाशिक	नाशिक	२६३३.४६	०.००	२६३३.४६
	धुळे	२०३१०.४२	०.००	२०३१०.४२
	नंदुरबार	८९६५.२२	०.००	८९६५.२२
	अहमदनगर	१२५५९.२५	०.००	१२५५९.२५

	जळगांव	४४३१९.४७	०.००	४४३१९.४७
एकूण नाशिक विभाग		८८७८७.८२	०.००	८८७८७.८२
पुणे	पुणे	४.५८	०.००	४.५८
	सोलापूर	३१४.७२	०.००	३१४.७२
	सातारा	३.४७	०.००	३.४७
एकूण पुणे विभाग		३२२.७७	०.००	३२२.७७
कोकण	पालघर	०.००	१०३९.७८	१०३९.७८
एकूण कोकण विभाग		०.००	१०३९.७८	१०३९.७८
एकूण महाराष्ट्र		३२४६७७.७६	२३७८३.४९	३४८४६१.२५